

**Informatívna správa o vyslovení nesúladu
Všeobecne záväzného nariadenia Prešovského samosprávneho kraja
č. 16/2009 o výške úhrady za prednostné poskytnutie ambulantnej
starostlivosti so zákonom.**

Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja (ďalej „Zastupiteľstvo PSK“) Uznesením č. 499/2009 z 31. zasadnutia Zastupiteľstva PSK dňa 7. apríla 2009 schválilo Všeobecne záväzné nariadenie Prešovského samosprávneho kraja (ďalej „VZN PSK“) č. 16/2009 o výške úhrady za prednostné poskytnutie ambulantnej starostlivosti.

Krajská prokuratúra v Prešove podala 12. novembra 2010 protest prokurátora Krajskej prokuratúry v Prešove Kd 190/10-5 podľa § 21 ods. 1 písm. a) bod 1 v spojení s ustanovením § 25 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v platnom znení proti Všeobecne záväznému nariadeniu Prešovského samosprávneho kraja č. 16/2009 o výške úhrady za prednostné poskytnutie ambulantnej starostlivosti.

Dôvodom podania protestu prokurátora bola skutočnosť, že VZN PSK bolo prijaté v rozpore s právnymi predpismi s odôvodnením, že ide o prenesený výkon štátnej správy a nie o výkon samosprávnej pôsobnosti.

Uznesením č. 137/2010 z 9. zasadnutia Z PSK zo dňa 7. decembra 2010 Zastupiteľstvo PSK vzalo na vedomie protest prokurátora Krajskej prokuratúry v Prešove a uložilo vedúcemu odboru zdravotníctva Úradu PSK predložiť protest prokurátora Kd 190/10-5 na najbližšie zasadnutie komisie zdravotníctva a zaradiť ho do programu zasadnutia Zastupiteľstva PSK dňa 22. februára 2011.

Na 10. zasadnutí Zastupiteľstva PSK dňa 22. februára 2011 bolo prijaté uznesenie č. 150/2011, ktorým Zastupiteľstvo PSK protestu prokurátora Krajskej prokuratúry v Prešove, sp. zn. Kd 190/10-5 nevyhovelo.

Následne, prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove podal 25. mája 2011 Krajskému súdu v Prešove návrh na začatie konania na vyslovení nesúladu VZN PSK č. 16/2009 zo dňa 7. apríla 2009 o výške úhrady za prednostné poskytnutie ambulantnej so zákonom.

Krajský súd v Prešove rozsudkom č. 1S/74/2011-3 z 8. novembra 2011 (príloha č. 1) rozhodol a vyslovil nesúlad VZN PSK č. 16/2009 zo dňa 7. apríla 2009 s ustanovením § 8 ods. 2 zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (vo veciach, v ktorých samosprávny kraj plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach) a ustanovením § 44 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti (poskytovateľ môže požadovať úhradu za prednostné poskytnutie ambulantnej starostlivosti len v rámci na to vyhradených ordinačných hodín, ktoré nesmú presiahnuť jednu štvrtinu ordinačných hodín. Výšku úhrady schvaľuje samosprávny kraj podľa miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia). Ďalej sa Krajský súd odvoláva na § 46 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej zákon č. 576/2004 Z. z.), kedy štátnu správu na úseku zdravotníctva v samosprávnom kraji **ako prenesený výkon štátnej správy vykonáva samosprávny kraj**, ktorý vydáva povolenia

a iné rozhodnutia vo veciach ustanovených osobitným predpisom (s odkazom na zákon č. 578/2004 Z. z. a nie na zákon č. 577/2004 Z.z.)

Prešovský samosprávny kraj podal na Najvyšší súd Slovenskej republiky v zákonnej lehote (4.1.2012) odvolanie v rozsahu výrokovvej časti, vzťahujúcej sa k vysloveniu nesúladu VZN so zákonmi a vo vzťahu k strate účinnosti VZN. **Vo svojom odvolaní Prešovský samosprávny kraj vyjadril nesúhlas so záverom súdu, že v prípade úpravy problematiky prednostného poskytnutia ambulantnej starostlivosti ide o prenesený výkon štátnej správy** a oprel sa o ust. § 4 ods. 2 zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v zmysle ktorého, ak zákon pri úprave pôsobnosti vyššieho územného celku neustanovuje, že ide o prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti samosprávneho kraja. **Zákon č. 577/2004 Z. z. pri určení pôsobnosti samosprávneho kraja schvaľovať výšku úhrady podľa § 44 ods. 2 výslovne neustanovil, že ide o prenesený výkon štátnej správy.** Aj preto sme vyjadrili právny názor, že je zrejmé a nepochybné, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti. **Vo svojom odvolaní sme ďalej poukázali aj na to, že rozsudok sa odvoláva na zákon č. 576/2004 Z. z., kým VZN bolo vydané v súlade so zákonom č. 577/2004 Z. z. a vyjadrili sme názor, že tieto dve právne normy sa posudzujú samostatne.** Za dôležité sme považovali, aj to, že v § 46 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z. – teda priamo v zákone (nie v odkazoch a v poznámkach), ktorým je súd viazaný a na ktorý sa v napadnutom rozsudku odvoláva, sú demonštratívny, nie príkladný spôsobom vymedzené konkrétne činnosti v oblasti zdravotnej starostlivosti, ktoré samosprávny kraj vykonáva ako prenesený výkon štátnej správy. **Problematika upravená napadnutým VZN pri týchto činnostiach uvedená nie je, z čoho vyplýva, že úprava výšky úhrady za prednostné poskytnutie ambulantnej starostlivosti nie je preneseným výkonom štátnej správy, ale výkonom samosprávnej pôsobnosti.**

Tak isto sme nesúhlasili s názorom súdu, podľa ktorého ide v prípade úpravy výšky úhrady za prednostné poskytnutie ambulantnej starostlivosti o „povolenie a iné rozhodnutie vo veciach ustanovených osobitným predpisom (pod č. 45 s odkazom na zákon č. 578/2004 Z. z.). V zmysle § 44 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z. výšku úhrady schvaľuje (nie povoľuje formou povolenia) samosprávny kraj podľa miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia. Podľa § 39 ods. 1 zákona č. 577/2004 Z. z. na konanie a rozhodovanie podľa tohto zákona (§ 11 až 18, § 25 až 27, § 34 až 39 ods. 2) sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak. Ako vyplýva z § 44 ods. 2,3 v spojení s § 39 zákona č. 577/2004 Z. z. v prípade výšky úhrady za prednostné poskytnutie ambulantnej starostlivosti nejde o rozhodovanie podľa všeobecného predpisu o správnom konaní, ani o vydanie povolenia, ale o schválenie výšky úhrady.

Ďalej sme sa vo svojom odvolaní opreli aj o „základný zákon štátu“ a to Ústavu Slovenskej republiky, konkrétne čl. 71 ods. 1.

Najvyšší súd Slovenskej republiky 29. novembra 2012 rozsudkom č. 5Svzn/1/2012 (príloha č. 2) rozhodol a potvrdil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 8. novembra 2011, č.k. 1S/74/2011-31. Základnou otázkou, ktorú v tomto konaní súd riešil, bola otázka, či vyšší územný celok, teda samosprávny kraj pri aplikácii § 44 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z. vykonáva kompetencie ako prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy alebo ide o samosprávnú pôsobnosť vyššieho územného celku samosprávneho kraja. Najvyšší súd sa stotožnil v celom rozsahu považujúc právne posúdenie veci s krajským súdom za správne.

Kedže rozsudkom nebol napadnutý obsah, ale forma predpisu, Prešovský samosprávny kraj vypracoval Smernicu Prešovského samosprávneho kraja o výške úhrady za prednostné poskytnutie ambulantnej starostlivosti (príloha č. 3), v ktorej zachoval podstatu tak, ako to bolo stanovené vo VZN č. 16/2009.